

סימן קס"ח) שקבע כי אין לרופאים נאמנות ודאית אף פעם בגוף ידוע אלא כשמביעים כלל מכללי הרופאה בלבד. כל נאמנותם היא אך ליצור ספק, שמספיק כדי לחלל שבת וכיו"ב.¹¹

ט. מסקנה מעשית לדעת הגר"ז

אמנם לפי הגר"ז, שנוקט כר"ת שאין החולה נאמן כמומחה, בכהאי גוונא של הרב"ז נסמוך תמיד על הרופא. (ואפילו לענין אכילה ולא רק בנושא של תרופות. עשה"ט במחצית השקל בתרי"ח סק"ג.) אבל לפי השיטה שהוא כמומחה – יש לרדן. וצריך עיון.

תרופה לכמה ימים

סיפר לי הגר"ג שליט"א הוראה ששמע ממרן החזון אי"ש זצוק"ל. כל רפואה שצריכים לקחתה ברציפות כמה ימים (אף פחות מז' ימים) מותר להתחיל לקחתה מיד ולהמשיך לקחתה אף בשבת. והטעם דרק במיחוש בעלמא אסרו רפואה בשבת משום דיעבור מעצמו. אבל במחלה, אף שאין בה סכנה, לא אסרו לקחת תרופות, דחז"ל לא אסרו במקום מחלה. ואם צריך לקחת תרופות כמה ימים אי"כ אין זה מיחוש בעלמא רק בגדר מחלה ומותר. ספרתי עי"כ למו"ר [הגר"י קניבסקי זצ"ל] והתיר על סמך כן כדלהלן, (עי' סי' שכ"ח).

ר"א הלוי הורביץ, אורחות רבינו בעל ה"קהילות יעקב", כרך א', סי' ריד, עמ' קנה-קט.

(מקור: אסיא נו (יד, ד), תשרי תשנ"ו, 19)

11. ויש לעיין: שלפי הצד שאין דבריו של אחד במקום שנים נחשבים לכלום, ואילו השנים נחשבים כמכריעים בתורת ודאי, האם ישתנה דינו של החת"ם סופר כשהשנים מעידים בגוף ידוע בענין דם המכה וכיוצא בזה. והדבר תלוי בפשטות במחלוקת הראשונים אם הולכים אחר רוב דעות להקל בנפשות. עיין ברא"ש ביומא שם שתלה המחלוקת בשאלה אם למסקנה חוזרת בה הגמרא מהסברה ששניים נאמנים בכל מקרה. וצ"ע לדינא.

(מקור: אסיא נא-נב (יג, ג-ד), אייר תשנ"ב, 23-33)